

RomaIntegration

ODGOVORNO BUDŽETIRANJE PREMA ROMIMA

TIVAT, 9-10. MAJ 2019.

Korak 3: Analiza budžeta

- Složena analiza stvarnog budžeta u okviru analiziranog budžetskog programa
- Koliki je budžet izdvojen za politiku integracije Roma
- Da li je budžet izdvojenog za integraciju Roma usaglašen sa budžetom planiranim u okviru dokumenata politike integracije Roma
- da li se finansijska izdvajanja adekvatno i na održiv način dodjeljuju za podršku ciljevima politike integracije Roma

Što nam treba od podataka?

- potrošnja planirana za politiku integracije Roma (**obično dostupna u dokumentu Strategije ili Akcionog plana**), **poželjno u skladu sa vremenskom dinamikom javnog budžeta;**
- kvantitativne informacije o udjelu cilja integracije Roma u odnosu na cilj analiziranog budžetskog programa, onako kako je **izračunato ili procijenjeno u sklopu završnog zadatka u drugom koraku budžetiranja odgovornog prema Romima**
- potrošnja stvarno izdvojena za cilj budžetskog programa povezan sa ciljem integracije Roma **kao dio ukupne potrošnje raspodijeljene za analizirani budžetski program, raščlanjena po stavkama budžetkih linija;**
- potrošnja stvarno izdvojena za sprovođenje politike integracije Roma **u okviru analiziranog budžetskog programa, kao dio raspodjele za povezani cilj budžetskog programa.**

	Budžetski program – osnovno obrazovanje
Aktivnosti	Identifikovati djecu odgovarajućeg uzrasta Poslati pisma o upisu roditeljima Pružiti socijalnu pomoć roditeljima u potrebi Izgraditi pet novih škola
Stavke budžetskih linija	111 Plata za zaposlene 28.000.200 112 Socijalni doprinosi 7.800.000 113 Nenovčani doprinosi 300.000 114 Dnevnice 1.700.000 115 Naknade za zaposlene 350.000 116 Troškovi tekućeg održavanja 7.000.000 117 Putni troškovi 3.500.000 118 Isplate po ugovoru o uslugama 35.000.000 119 Posebne usluge 4.560.000 120 Porezi 200.000 150 Mašine i oprema 500.000 UKUPNO 88.910.200

	Budžetski program – osnovno obrazovanje	Politika integracije Roma – osnovno obrazovanje	
Aktivnosti	Identifikovati djecu odgovarajućeg uzrasta Poslati pisma o upisu roditeljima Pružiti socijalnu pomoć roditeljima u potrebi Izgraditi pet novih škola	Kampanja podizanja svijesti roditelja Pravna pomoć u pribavljanju ličnih dokumenata Identifikovati djecu odgovarajućeg uzrasta	Aktivnosti
Stavke budžetskih linija	111 Plata za zaposlene 28.000.200 112 Socijalni doprinosi 7.800.000 113 Nenovčani doprinosi 300.000 114 Dnevnice 1.700.000 115 Naknade za zaposlene 350.000 116 Troškovi tekućeg održavanja 7.000.000 117 Putni troškovi 3.500.000 118 Isplate po ugovoru o uslugama 35.000.000 119 Posebne usluge 4.560.000 120 Porezi 200.000 150 Mašine i oprema 500.000 UKUPNO 88.910.200	Kampanja podizanja svijesti kod roditelja 10.000 Pravna pomoć za dobijanje ličnih dokumenata 10.000 Identifikacija djece odgovarajućeg uzrasta 5.000 UKUPNO 25.000	Mjere politike integracije Roma i planirani budžet (po Akcionom planu)

Utvrditi stavke budžetske linije u programu budžeta kroz koje se finansiraju/ mogu finansirati aktivnosti iz politike integracije Roma u sklopu sprovođenja budžetskog programa

1. za svaku aktivnost/mjeru planiranu kroz politiku integracija Roma, treba identifikovati stavku budžetske linije kroz koju se može finansirati.
2. tijesna saradnji sa službenicima ili funkcionerima odgovornim za budžet budžetskog programa
3. Moguća su tri scenarija:
 1. Finansiranje aktivnosti na integraciji Roma planira se kao dio određene stavke u budžetskoj liniji unutar budžetskog programa.
 2. Finansiranje politike integracije Roma ne planira se kao dio određene stavke budžetske linije u okviru budžetskog programa, ali postoje relevantne stavke budžetskih linija kroz koje se mogu finansirati
 3. Finansiranje aktivnosti politike integracije Roma ne planira se kao dio bilo koje stavke budžetskih linija i ne postoje adekvatne stavke budžetske linije kroz koje politika integracije Roma može da se finansira.

Utvrđivanje dijela potrošnje pod stavkom budžetske linije u okviru budžetskog programa koji je namijenjen generalnoj politici, a odgovara politici integracije Roma.

1. izračunati ili procijeniti stvaran budžet koji je namijenjen realizaciji cilja budžetskog programa koji odgovara cilju integracije Roma.
2. Zadatak treba obaviti u saradnji sa relevantnim licima koja rade na budžetskom programu, jednu po jednu stavku budžetske linije.
3. Poseban fokus treba staviti na stavke linija budžeta koje su relevantne za sprovođenje politike integracije Roma

Kako izračunati ove podatke?

Moguća scenarija

1. Ne planira se budžet za sprovođenje aktivnosti na integraciji Roma kao dio stavke budžetske linije adekvatne za finansiranje tih aktivnosti.
2. Udio u budžetu za odgovarajuću stavku budžetske linije planira se za realizaciju aktivnosti integracije Roma, ali ne do mjere potrebne po planu iz dokumenata politike integracije Roma
3. Udio u budžetu za odgovarajuću stavku budžetske linije planira se za sprovođenje aktivnosti na integraciji Roma do mjere koja tačno odgovara planiranom iznosu iz dokumenata politike integracije Roma.
4. Udio u budžetu za odgovarajuću stavku budžetske linije planira se za sprovođenje aktivnosti na integraciji Roma u iznosu koji premašuje planirani budžet iz dokumenata politike integracije Roma.

Uporediti utvrđeni udio potrošnje izdvojene za politiku integracije Roma sa udjelom kojim cilj politike integracije Roma doprinosi cilju generalne politike.

1. pruža informacije o adekvatnosti raspodjele budžeta za sprovođenje politike integracije Roma u okviru analiziranog budžetskog programa.
2. Ocjena se vrši posmatrano sa stanovišta ostvarenja cilja politike integracije Roma, a time i njegovog doprinosa ostvarenju cilja budžetskog programa.
3. Preporuka: konkretan prijedlog raspodjele budžeta koji je razmatran i za koji je obezbjeđena saglasnost službenika ili funkcionera odgovornih za budžetski program.
4. Čak i u slučaju adekvatnog budžetskog (dijela) izdvajanja sa stanovišta doprinosa cilja integracije Roma cjelokupnom cilju budžetskog programa, raspodjela budžeta se ipak može pokazati neadekvatnom za ostvarenje cilja budžetskog programa ili cilja integracije Roma.
5. Ovo poslednje treba utvrditi u okviru četvrtog koraka budžetiranja odgovornog prema Romima, kojim se analizira stvarno izvršenje budžeta u odnosu na njegovu efikasnost i djelotvornost u ostvarenju ciljeva programa.

Aktivnost	Planirani budžet (u dokumentima Politike integracijeRoma)	Stavka budžetske linije iz budžetskog programa
Kampanja podizanja svijesti kod roditelja	10.000	Isplate po ugovoru o uslugama
Identifikovati djecu odgovarajućeg uzrasta	5.000	Posebne usluge
Pravna pomoć u pribavljanju Ličnih dokumenata	10.000	Nenovčani doprinosi
Ukupno	25.000	

Aktivnost	Planirani budžet (u dokumentima Politike integracijeRoma)	Stavka budžetske linije iz budžetskog programa	Planirani budžet	Udio opredijeljen za opšti cilj budžetskog programa za povećanje stope upisa u osnovno obrazovanje	Udio stvarno izdvojen za odgovarajuću aktivnost integracije Roma
Kampanja podizanja svijesti kod roditelja	10.000	Isplate po ugovoru o uslugama	35.000.000	500.000	7.000 (1,4%)
Identifikovati djecu odgovarajućeg uzrasta	5.000	Posebne usluge	4.560.000	20.000	0
Pravna pomoć u pribavljanju Ličnih dokumenata	10.000	Nenovčani doprinosi	300.000	0	0
Ukupno	25.000		39.560.000	520.000	7.000 (1,34%)

Izvještaj iz 2018 godine:

2.5 Podizanje svijesti o značaju obrazovanja

mjere	Planirani budžet (u dokumentima Politike integracijeRoma)	Stavka budžetske linije iz akcionog plana
Kampanja i aktivnosti na terenu za motivisanje romskih i egipćanskih roditelja da upisuju djecu u vrtić	Redovna budžetska sredstva	
Kampanja za upis u osnovnu školu	Redovna budžetska sredstva	
Kampanja za upis u srednju školu	Redovna budžetska sredstva	
Program opismenjavanja i osnovnog obrazovanja odraslih pripadnika Roma i Egipćana		95.000
Ukupno		

Izvještaj iz 2018 godine:

2.5 Podizanje svijesti o značaju obrazovanja

mjere	Planirani budžet (u dokumentima Politike integracijeRoma)	Stavka budžetske linije iz akcionog plana	Planirani budžet	Udio opredijeljen za podizanje svijesti o značaju obrazovanja	Udio stvarno izdvojen za odgovarajuću aktivnost integracije Roma
Kampanja i aktivnosti na terenu za motivisanje romskih i egipćanskih roditelja da upisuju djecu u vrtić		Redovna budžetska sredstva		Redovna budžetska sredstva	
Kampanja za upis u osnovnu školu		Redovna budžetska sredstva		Redovna budžetska sredstva	
Kampanja za upis u srednju školu		Redovna budžetska sredstva 5.000		Redovna budžetska sredstva	
Program opismenjavanja i osnovnog obrazovanja odraslih pripadnika Roma i Egipćana		95.000	95.000	95.000 (CSO(95.000
Ukupno					95.000

Tokom 2018. godine Program osnovnog obrazovanja odraslih je pohađalo ukupno 265 polaznika/ca. Izvršeno je prilagođavanje 16 obaveznih predmetnih programa i 7 izbornih predmetnih programa za program osnovnog obrazovanja za odrasle. U okviru projekta EPAL – Nacionalni servis podrške za Crnu Goru pripremljeni su i publikovani andragoški priručnici za nastavnike.

Izvještaj iz 2017 godine (template dostavljen RCC)

M5.4	Literacy programs for Roma and Egyptian adults		Budget planned (School year 2016/2017): 95,000 Euro
	Results:		
	The Center for Vocational Education and Training organized literacy trainings for adults in Podgorica (213 participants) and in Nikšić (79 participants).		Budget spent (school year 2016/2017) 95,000 Euro
	Roma	Roma women	Overall population
	292		n/a

Kako su potrosena ova sredstva?

- $95.000 / 265 = 358$ eura po osobi
- $95.000 / 23$ prilagodjena programa = 4.130 eura po program
- $95.000 / \text{broj udžebnika} = ?$

Zaključak

- Potrebno je precizirati i rasčlaniti svaku aktivnosti vezano za populaciju Roma i Egipćana
- Ovako, stiče se pogrešna slika o aktivnostima koje se odnose na drugu populaciju a pripisuje se aktivnostima za populaciju Roma i Egipćana